

Ondeskundigheidsbevordering: deskundige ondeskundigheid

Oriëntatie

Buro Pro Ago heeft een basistraining ontwikkeld om hulpverleners in relatief korte tijd een gedegen introductie te geven in “ondeskundig werken”. De kern daarvan is: niet wetend handelen, ondeskundigheid – waar je heel deskundig voor moet zijn.

Misschien wel het belangrijkste kenmerk van ondeskundige hulpverlening is dat je iemand helpt zich volledig op de gewenste toekomst te richten. Bij diagnostiek kijk je naar het verleden: hoe kwam het. Bij ondeskundig werken kijk je naar de toekomst: hoe wil je het hebben. Hoop, verlangen, motivatie zijn de drijfveren. En dan is er het vertrouwen dat iemand die heel graag iets wil bereiken wel een weg kan vinden om ergens in die richting te komen. In dit domein hoeft een probleem ook helemaal niet opgelost te zijn om toch tevreden te kunnen zijn over de nieuwe situatie. Motivatie komt uit het zoeken naar de “*gewenste situatie*”.

De training bevat een viertal elementen die in de benadering bij elkaar horen: De ondeskundige attitude, samenwerken op basis van wederzijds begrip, grenzen stellen en het zoeken naar en gebruiken van helpers (netwerk). De basistraining bestaat uit 5 bijeenkomsten van elk 3 uur. In die 5 bijeenkomsten leggen we de nadruk op de professioneel-ondeskundige attitude en het werken vanuit begrip. Het stellen van grenzen wordt behandeld, maar niet zo uitgebreid. Het werken met netwerk (helpers) komt beperkt aan de orde. Op deze punten zijn vervolgt trainingen mogelijk.

Inhoud van de training

De training heeft een zestal hoofddoelstellingen:

1. De cursisten kunnen ondeskundig luisteren, denken en werken, naast de gebruikelijke analytische aanpak. Ze kunnen Niet-Wetend, ondeskundig, luisteren en vragen stellen, naast de hen bekende wetende, deskundige, benadering.
2. De cursisten hebben uitgebreid geoefend met allerlei vormen van versterkende feedback en het bouwen van een complimenteerd klimaat.
3. De cursisten kunnen het gespreksmodel van “de trein van Boos naar Middel” gebruiken in oplossingsgerichte gesprekken.
4. De cursisten hebben geoefend met het geven van veranderende feedback
5. De cursisten kennen het verschil tussen een oplossingsgerichte reactie in het gebied waar grenzen worden gerespecteerd en een reactie als grenzen overschreden worden.
6. De cursisten kunnen methodisch denken over het inzetten van helpers

De doelen hebben een relatie met elkaar: het vormgeven van positieve samenwerking staat steeds voorop en het begrenzen is daarbij een aparte en goed beschreven interventie. En zoals je dat in de relaties met je cliënten en collega's doet, doen we dat ook in de trainingsgroep zelf (dat is een parallelproces – “*practice what you preach*”).

Algemeen

Iemand die “ondeskundig” meedenkt met zijn cliënt of collega, is er helemaal op gericht de eigen oplossingsvaardigheden van de ander te vergroten. Hij helpt de klant om creatief te denken over manieren om een probleem op te lossen of te verminderen, zonder veel tijd te besteden aan de

(deskundige) analyse van een probleem. Deze methode is speciaal ontworpen om meervoudige problemen aan te pakken waarbij een "oorzaak" niet direct duidelijk is en waarbij communicatie een grote rol speelt. Ondeskundig Werken is een "systeembenadering": de methode is erop gericht om alle krachten die er zijn rond een meervoudig probleem dezelfde kant op te laten werken.

Alle trainingen van Buro Pro Ago zijn gericht op het gebruik van "parallelprocessen". Wat we in de training doen moet lijken op wat teamleden met elkaar doen en op wat de hulpverlener met zijn cliënten doet .

Alle trainingen van Buro Pro Ago zijn actief. Van de cursisten wordt verwacht dat zij zowel binnen de trainingssessies als daarbuiten in hun dagelijks werk experimenteren met hun gedrag. Per bijeenkomst zal er ongeveer 2 uur aan "huiswerk" zijn (lezen en experimenteren in de praktijk)

De onderdelen van de training

De training beslaat 5 dagdelen en bevat de volgende onderdelen:

1. Ondeskundig werken, klimaat maken en versterkende feedback.

Doelen:

- De cursisten kennen "De trein van Boos naar Middel" als hulpmiddel bij het oplossingsgericht werken.
- De cursisten kunnen op een "oplossingsgerichte" manier zoeken naar oplossing van problemen die zich in hun onderwijspraktijk voordoen, naast de gebruikelijke "analytische" manier van het zoeken naar oplossingen.
- De cursisten kunnen dit zowel toepassen in het werken met cliënten, maar ook met elkaar.

Middelen

- Basis van oplossingsgerichte gespreksvoering
- Werken met complimenterende interventies. Uitbreiden van het arsenaal van complimenterende interventies.
- Trein van Boos naar Middel met een aantal deeltechnieken, zoals gebruik van relatievragen, schaalvragen en brainstorm.

2. Begrenzen

Doelen:

- De cursist is zich bewust van de verhouding tussen "begrenzende" en "begripvolle" interventies en kent de gespreksmodellen in deze gebieden.
- De cursist kan veranderen van gespreksmodel als er een grens overschreden is.

Middelen:

- Grens Taxatie Schaal

3. Systemisch denken

Doelen:

- De cursist kan denken in termen van "netwerk" en kan mensen motiveren om helpers te gebruiken.

Middelen:

- netwerk vragenlijst

Studiebelasting

Contacturen:

5 x3 = 15 uur

Lezen en oefenen, 2 uur tussen twee contacturen: 4 x 2= 8 uur
Beoordeling en certificaat: 80% aanwezigheid. SKJ geaccrediteerd.